

Група 11

Дата 27.03.2023

Урок № 19-20

Тема: Стереотипи та упередження

Мета: дослідити сутність стереотипів і специфіку їхніх проявів у суспільному житті; навчити учнів протидіяти стереотипному мисленню й дискримінації людей за будь-якими ознаками.

Тип уроку: комбінований

Хід уроку

Американський журналіст Волтер Ліпман назвав стереотипи «малюнками в голові».

Стереотип – (з грецької «твердий відбиток») – стійкий і спрощений образ чи уявлення про явище, особу або групу людей.

Вони заважають нам по новому бачити світ і маніпулюють нашою свідомістю, адже ми бачимо те, що від початку запрограмовані побачити, а не те, що відбувається насправді.

Стереотипи спрощують сприйняття інформації, дозволяють діяти швидше. Але в той самий час і обмежують бачення світу.

Так все ж таки, стереотип – це спрощення чи обмеження? І так, і ні. Залежить від нашого сприйняття.

Плутати людина кар'єру вибір рішення рішень труднощі графіки – стоковий вектор.

Завдання 1. міркуємо:

Розглянемо світлини фотографа США **Джоела Пареса**.

На вашу думку, ким є ця людина? Спробуйте її ідентифікувати: охарактеризуйте можливу освіту, професію, становище в суспільстві.

В цьому юнакові чи розпізнали б ви Едгара Гонсалеса, генерального директора компанії, що увійшла в рейтинг 500 Fortune (рейтинг 500 найбільших світових компаній)

Для кожного героя свого проекту фотограф зробив два портрети - один показує, як суспільство бачить цю людину, рід занять, через національність і колір шкіри, а інший портрет є відображенням реальності цієї людини, професії і особистості. Тобто фотограф намагається зруйнувати забобони та стереотипи щодо тієї чи іншої етнічної групи людей.

Обговорюємо:

Що думають про українців представники інших країн?

Уявіть себе представниками інших країн. Методом мозкового штурму визначте уявлення мешканців інших країн про наших співвітчизників і запишіть їх.

Ходять чутки, що українці (продовжіть перелік):

- працелюбні;
- організовують великі застілля;
- вміють відстоювати свої громадянські права;

Проаналізуйте список уявлень про українців.

1. Чи всі позиції, на вашу думку відповідають реальній дійсності?
2. Які з них можна вважати позитивними? Які — негативними?
3. Чи ми можемо впливати на зміну цих уявлень? Якщо так, то яким чином?

Стереотипи виникають в кожного і у всіх на різних рівнях спілкування через недостатність інформації, під впливом певної ситуації, особистого досвіду, уявлень суспільства. Стереотипи бувають

Види стереотипів за сферами життя

- **Професійні**
- **Національні**
- **Релігійні**
- **Расові**
- **Соціальні**
- **Гендерні**
- **Політичні**

Так, Професійні – пов'язані з характеристиками певних професій та їх представників (наприклад про почерк лікарів).

Національні – стереотипи стосовно різних народів

Релігійні зумовлені релігійними переконаннями

Расові зумовлені певними ознаками раси

Соціальні – уявлення стосовно соціальних груп

Гендерні стереотипи - що це?

Аналізуємо відеоматеріал

<https://www.youtube.com/watch?v=faOaa-sgEIE>

Отже, це сформовані суспільством узагальнені уявлення про те, якими є чоловіки та жінки. Гендерні стереотипи тісно пов'язані з гендерними ролями (наборами очікуваних зразків поведінки).

Це спрощені уявлення про те, чим мають займатися, як мають поводитися люди певної статі, який одяг носити, як проявляти емоції

Варто розрізняти поняття **стать і гендер**.

Стать визначає, чи є людина чоловіком або жінкою і є поняттям біологічним.

У **Стамбульській конвенції** Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами в статті 3 визначено: **«Гендер» означає соціально закріплені ролі, поведінку, діяльність і характерні ознаки, які певне суспільство вважає належними для жінок та чоловіків».**

Отже, **Гендер** – поняття соціальне і культурне (це означення чоловіків і жінок на основі їхньої ролі в соціумі) .

У твердженні «Жінки народжують дітей» ідеться про статеву ознаку.

У твердженні «Суспільство очікує, що жінка має виховувати дітей» — про соціальну ознаку.

«Суспільство очікує, що чоловіки мають бути захисниками» — йдеться про соціальну, або гендерну, ознаку.

Однак, багато гендерних стереотипів сформувалася дуже давно, застаріли й нерідко обмежують можливості людей у сучасному світі. Світ змінюється і наші уявлення мають змінюватись теж.

Щоб створити рівні соціальні можливості для реалізації особистості жінок та чоловіків в усіх сферах життєдіяльності необхідна гендерна рівність.

Гендерна рівність — рівний правовий статус жінок і чоловіків та рівні можливості для його реалізації, що дозволяє особам обох статей брати рівну участь у всіх сферах життєдіяльності суспільства

Завдання 2. Досліджуємо:

Ознайомтеся із матеріалами, які відображають ситуацію гендеру в Україні за посиланням <https://www.radiosvoboda.org/a/details/28764912.html>

**Проаналізуйте наведену інформацію та дайте відповідь на запитання:
Чого не вистачає для гендерної рівності?**

Отже, гендерна рівність не скасовує статевих відмінностей, але дозволяє кожній людині знайти свій спосіб самореалізації, визначити свій життєвий вибір незалежно від звичних гендерних стереотипів.

Залежно від нашого уявлення про предмет стереотипу і почуттів, які в нас виникають, стереотипи бувають **позитивні негативні і нейтральні**.

Від будь яких стереотипів, незалежно чи вони є позитивними, негативними чи нейтральними, досить часто виникають негативні уявлення щодо інших людей чи соціальних груп, які називають упередженнями.

Упередження — це емоційне ставлення, негативна установка, яка, зазвичай, пов'язана зі стереотипами або формується на їхній підставі.

Завдання 3. Аналізуємо ситуацію та поміркуйте над запитаннями нижче

Уявіть, що ви — студент / студентка університету у великому місті, де плануєте орендувати багатокімнатну квартиру. Для того, щоб вам не довелося самотійно оплачувати комунальні послуги, є можливість підселити у кожну кімнату ще по одній людині. Після того, як ви подали оголошення, зголосилося

декілька охочих. Підготуйте загальний список можливих співмешканців / співмешканок. Виберіть, з ким із перелічених претендентів ви б хотіли мешкати в одній квартирі (не більше трьох осіб). Наприклад це можуть бути:

- дівчина-мусульманка;
- чоловік, який приїхав у місто на заробітки;
- жінка, що переїхала з Донбасу;
- молодий хлопець з інвалідністю;
- відомий актор;
- афроамериканець;
- громадянин США;
- український політик;
- інші версії.

Запитання до роздумів:

1. Чи є ситуації, які описані у вправі, можуть траплятися у реальному житті?
2. Чи важко було зробити вибір? Чим ви керувалися, здійснюючи його?
3. Чи вплинули ваші стереотипи та упередження на вибір співмешканців / співмешканок? Які саме?
4. Що б ви відчули, якби ніхто не захотів жити в одній квартирі з вами?
5. Яким чином змінилося ваше уявлення про цих людей, коли ви дізналися
6. більше про них? Що ще могло вплинути на зміну вашого вибору?

На жаль, усі ми маємо стереотипи та упередження, але варто аналізувати свою поведінку і її причини, відповідно намагаючись позбутися упередженого ставлення.

Для того, щоб подолати той чи інший стереотип, **необхідно:**

1. Усвідомити його наявність
2. Пошукати об'єктивну інформацію про людей чи явища, що є в основі стереотипу
3. Зосередити увагу на позитивному
4. Позбутися переконань, що власна думка є найправильнішою
5. Не сприймати упереджено усю спільноту, групу через окремих представників

Домашнє завдання:

Підручник: Васильків І. Д. Громадянська освіта. Інтегрований курс, рівень стандарту: підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. // І. Д. Васильків, В. М. Кравчук, О. А. Сливка, І. З. Танчин, Ю. В. Тимошенко, Л. М. Хлипавка. – Тернопіль: Астон, 2018. – 256 с.

1. Опрацюйте конспект уроку 19-20 та виконайте завдання у робочому зошиті.
2. Подивіться відео <https://www.youtube.com/watch?v=m9ZW76wV0dY> та проаналізуйте роль стереотипів та упереджень для появи дискримінації **ПИСЬМОВО.**

**Виконані завдання надсилайте мені на електронну пошту
natasha_poltavets@ukr.net.**

У темі листа ОБОВ'ЯЗКОВО вказати ПІБ, номер групи, номер уроку і дату.